

har som Forudsætning, at den vedkommende paalagte Gerning ikke fordrer hans hele Arbejdsevne — ikke er hans fulde Gerning. I det foreliggende Tilfælde maa vi bestemt tage Afstand fra den Betragtning, at en ugentlig Undervisningspligt paa 24 Timer ikke skulde give fuldt Arbejde for en Adjunkt. Den stærke Udvikling af den moderne Pædagogiks Metoder har medført, at der er blevet paalagt Lærerne i den nuværende højere Skole et meget betydeligt Arbejde. Dette er ogsaa kommet til Udtryk i Motiverne til Lønningsloven af 1908, i hvilke det hedder, at „Loven af 1903 stiller langt større Krav til Statsskolens Lærere baade med Hensyn til deres Uddannelse og Lærerdygtighed end den tidligere Undervisning“, og Undervisningsinspektør, Professor Tuxen udtaler om det samme Forhold i Beretningen om Gymnasieskolerne 1914 Side 11, at „den nye Undervisningsform kræver et betydeligt forøget Arbejde ikke alene af Eleverne, men ogsaa af Læreren, hvis han skal gøre Fyldest paa en Maade, der tilfredsstiller ham selv og andre“. Det er utvivlsomt, at der nu gennemgaaende arbejdes med langt større Energi og Anspændthed i de højere Skoler end tidligere, og at de større Klasser, de nye Metoder og den mere grundige Hjemmeforberedelse øger Lærernes Aandsarbejde til og i de enkelte Timer. Hertil kommer saa som et Moment af stor Betydning, at Hovedvægten i voksende Grad lægges paa de skriftlige Arbejder ikke blot i Matematik og Sprog, men ogsaa i andre Fag. En enkelt Skoletime kan da komme til at fordre baade 2, 3 og 4 Timer hjemme.

Vi skal yderligere i denne Forbindelse tillade os at gøre opmærksom paa, at der i andre europæiske Stater er skabt en offentlig Mening, der respekterer Arbejde i de højere Skoler som kvalificeret Aandsarbejde, der ikke lader sig præstere i samme Omfang som andet Lærerarbejde. Og da det Undervisnings- og Opdragelsesarbejde, som skal ydes i de højere danske Skoler, er af ganske samme Art som det, der skal ydes i franske, svenske og tyske højere Skoler, er den Betragtning nærliggende, at man ikke i danske Gymnasieskoler kan øge Arbejdsydelsens Kvantitet uden samtidig at udsætte sig for at forringe Kvaliteten. Nedenstaaende Timetal giver et nogenlunde fyldigt Overblik over de ugentlige Timetal i tyske, finske, svenske og franske Gymnasieskoler:

Brunsvig	22—24	ugl. Timer	Baden	18—22	ugl. Timer
Hamborg	20—24	—	Lybæk	20—24	—
Bremen	20—24	—	Bajern	20—24	—
Preussen	20—24	—	Hessen	20—24	—
Saksen	18—22	—	Württemberg	20	—
Østerrig	17—20	—	Finland	18—22	—
Sverige	20—24	—	Frankrig	12—16	— *)

Altid er altsaa i disse Lande 24 Timer det absolutte Maksimum. Medens for 1914 danske Adjunkters højeste Løn var 4,000 Kr., var den i Sverige 6,000 Kr., i Frankrig 6,300 Kr. og i Tyskland 8,000 Kr.

Naar i Øjeblikket Lærerne ved den højere danske Skole (baade den offentlige og den private) arbejder med et Timetal, der er over 24, maa dette ikke tages som en Argumentation for, at disse Lærere kan undervise et større Antal Timer end 24, men derimod som et Udtryk for, at de med de nuværende Lønninger er nødte dertil. Det forekommer os derfor urigtigt, at man paa et Tidspunkt, da man søger at bringe den højere københavnske Skole ind under saadanne Forhold, at den kan faa Arbejdskaar som den offentlige Skole i Landet, samtidig gaar til at paalægge de Lærere, der skal præstere Arbejdet i Gymnasiet, et Timetal, der ligger over, hvad man i vide sagkyndige Kredse baade herhjemme og i Udlandet har ment at maatte sætte som Maksimum, og gør dette med den Motivering, at disse Lærere har lettere Adgang til vellønnede Privattimer. Da disse Timer ofte er ved Undervisningsanstalter, der netop har normeret deres Lønninger efter Statens nuværende Lønsatser, vil en Nedsættelse af disse eventuelt kunne have til Følge, at ogsaa Betalingen for Undervisningsarbejde udenfor Skolerne sættes lavere.

Hertil kommer, at en Forøgelse af Timetallet fra 24 til 27 (eller en Nedsættelse af Lønnen med ca. 300 Kr.) for Lærerne i Stor-København, medens Undervisningspligten paa 24 Timer blev bibeholdt for Provinsskolernes Vedkommende, vilde være i direkte Modstrid med det Princip, der er fulgt i Lønningsloven af 1908 for

*) Efter Oplysninger af Rektor G. Bruun i „Gymnasieskolen“ for December 1917.